Nr. 216. Poniedziałek 20. Września 1852. Rok gazecie 41.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i codziennym urzędowym Dziennikiem, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 złr. 15 kr., miesięcznie 1 złr. 25 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 40 kr., miesięcznie 1 złr. 40 kr. — Insercya od wiérsza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz piérwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Kwartał IV. Prenumeraty

na Gazetę Lwowską z Dodatkami dziennie urzędowym, a prywatnym tygodniowo od 1. października po koniec grudnia 1852.

Bez **przesyłki** dla miejscowych . . . . . . 4 złr. 15 kr.
Z **przesyłką** pocztową . . . . 4 złr. 40 kr.

a z nadpłatą 3 kr., kto wymaga kwitu, i nadto, jeżli kwit ma być **franco** *przesłanym, prenumerujący dodać raczy należytości tyle, co wynosi opłata listu na odległość do niego.*

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Dania. — Szwecya. — Królestwo Polskie. — Wyspy Jońskie. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiédeń, 14. września. Dnia 15. września wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiédniu i będzie rozesłany LV. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa, a mianowicie we wszystkich wydaniach.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 175. Rozporządzenie ministeryum handlu z 24. sierpnia 1852 o regulowaniu tary w obrocie handlowym.

Nr. 176. Okólnikowe rozporządzenie ministeryum wojny z dnia 1go września 1852, którem na mocy najwyższego postanowienia z 29. sierpnia 1852 publikuje się przepis dla postępowania w sprawach wexlowych w wojskowych sądach wewnątrz i poza obrębem Pogranicza wojskowego.

Nr. 177. Rozporządzenie ministeryum sprawiedliwości z dnia 3go września 1852 obowiązujące dla wszystkich krajów koronnych, wyjąwszy Pogranicze wojskowe, którem się w porozumieniu z c. k. ministeryum kultury krajowej i górnictwa reguluje postępowanie władz sądowych przy urzędowych pozwach górników i hutników w sprawach karnego sądu.

Nr. 178. Rozporządzenie szefa naczelnej władzy policyjnej z dnia 8. września 1852, prawomocne dla całego terytoryum Cesarstwa względem zakazania dziennika: *Fränkischer Kurier.*

Nr. 179. Rozporządzenie ministeryum sprawiedliwości z dnia 10go września 1852 prawomocne dla całego terytoryum państwa, wyjąwszy Pogranicze wojskowe, którem się władzom sądowym w porozumieniu z c. k. ministeryum handlu nakazuje, aby izbom handlowym i przemysłowym w niektórych przypadkach komunikowały rezultat obrad konkursowych i sądowych przeciw kupcom i profesyonistom.

Lwów, 11. września. Na utrzymanie nauczyciela przy nowozałożonej szkole trywialnej w Wierzbowie obwodu Brzeżańskiego zapewniła tamtejsza gmina stałą roczną sumę 127 zr. 24 kr. m. k.; gr. kat. pleban miejscowy ks. Gabruszewski oświadczył, że przez czas posiadania tego beneficium przyczyniać się będzie roczną kwotą 2 zr. m. k., nakoniec przyrzekli dzierzawca młynów Feibisch Kummel i dzierzawca karczmy Suma Schulwolf każdy po 1 zr. m. k. rocznie na czas pobytu w Wierzbowie. Prócz tego przyjęła na siebie gmina obowiązek utrzymywania budynku szkolnego, urządzenia izby szkolnej, tudzież opłacania sługi szkolnego.

Udowodnioną w ten sposób dążność do podnoszenia nauk ludu podaje się niniejszem z należytem uznaniem do wiadomości publicznej.

Lwów, 11. września. Dla założenia szkoły trywialnej w Zabłotowie obwodu Stryjskiego, zapewniła gmina tamtejsza na utrzymanie nauczyciela 100 zr. m. k. rocznie w gotówce, a gr. kat. pleban miejscowy ks. Józef Baczyński na czas posiadania beneficium kwotę 5 zr. m. k. rocznie. Gmina zobowiązała się prócz tego wystawić budynek na szkołę, utrzymywać go i sprawić sprzęty do szkoły, nakoniec ofiarowała na pokrycie wydatków opału roczną kwotę dwudziestu złr. m. k.

C. k. krajowa władza szkolna ma sobie za przyjemność podać ten pożyteczny czyn z należytem uznaniem do wiadomości publicznej.

Sprawy krajowe.

Lwów, 19. września. Otrzymaliśmy z Wiednia następującą wiadomość: Wysłana do Wiédnia deputacya król. miasta Lwowa — składająca się z burmistrza i kilku członków rady miejskiej — odnowiła Jego c. k. Apostolskiej Mości prawie w rok po bytności Najjaśniejszego Pana we Lwowie — bezpośrednio u stóp tronu hołd mieszkańców lwowskich i powtórzyła najgoretsze dzięki za uszczęśliwiający pobyt Najmiłościwszego Monarchy w mieście Lwowie.

Jego Cesarska Mość przyjął dnia 10. b. m. deputacyę w osobnej audyencyi i raczył najłaskawiej oświadczyć, że miłe Mu jest wspomnienie pobytu w Galicyi a szczególnie we Lwowie, i że pomny Swojej obietnicy odwiedzi znowu Lwów, gdy tylko sprawy państwa na to pozwolą.

Zarazem przyjął Jego Cesarska Mość najłaskawiej prożby, które deputacya w imieniu miasta przedłożyła — i dawszy przedłożonym prożbom Najwyższą sygnaturę, odprawił deputacyę z otuchą, że życzenia miasta godnego łaski monarszej znajdą wszelkie uwzględnienie.

Lwów, 16. września. Dwudziesta czwarta lista składek na kupno majętności na Zakład naukowy gospodarski, po dzień 16go września b. r. przez c. k. urząd obw. Przemyski zebranych.

I. Na szkołę bezzwrotnie:

Z kolekty magistratu Przemyskiego: PP. Ziembicki, Syczewski i J. Maniawski, po 10 zr.; Dr. Halporn, Nowakowski, Bajer, Gajdeczka i syn, Praczyński, Michalski, Józef Gniewosz, Franciszek Nahlik, Stanisław Gizowski, Kołaczkowski, Tezonka, Jan Towarnicki, Dr. med. Gębarzewski i Jerzy Odrobina, po 5 zr.; Zambasovics, Schumacher, Gumowski, Józef Kleinlegler i M. Łoś, po 4 zr.; Mizia i Leopold Orzechowski po 3 zr.; Stanzel, Bracia Jelenie i Lipski, po 2 zr.; Zachariasiewicz, Jakubowski, Jaworski, Józef Turkowski i Wilhelm Dworski, po 24 kr. — Z kolekty magistratu Sądowowiśniańskiego: P. Feliks Wojnarowski z Nikłowic 1 zr. — Z kolekty w dominium Zarzeczu: PP. Józef Marynowski 5 zr., Józef Kabat i L. Kobierzycki, po 2 zr.; Podgórski, L. Pawlikowski, Alex. Wojtkowski i Adolf Wojtkowski, po 1 zr. — Z kolekty w dominium Piwodzie: PP. Edward Acht 5 zr., Józef Rozborski 3 zr., Erwizal z Czerwonejwoli 2 zr., Maciej Szklanowski z Kostkowa, Mikołaj Czołowski z Pełkin, Leon Husakowski z Mołodycza, Max. Szyszkowski z Zaradawy, Jan Wagner z Leżachowa, Walenty Kałamarski, Władysław Łos z Ryżkowa, Joachim Glinczak z Wiązownicy, Tomasz Rydalski z Pełkin, Kasper Wierzbicki z Lezachowa, Grzegorz Rożański z Wierzbny, Teofil Krokowski z Olchow., JJXX. M. Treszkowski, Julian Kordasiewicz, M. Łydkiewicz paroch gr. kat. w Leżachowie, M. Czerlunczakiewicz paroch gr. k. w Mołodyczu, An. Lityński paroch gr. kat. w Ryżkowej woli i Julian Kmicikiewicz, po 1 zr. — Z kolekty w dominium Sieniawie: PP. Izydor Kędzierski, A. Lipiński i Marceli Masłowski oficyaliści prywatni, po 5 zr. — Z kolekty p. Antoniego Dziubińskiego, dzierzawcy w Charytanach: PP. Antoni Dziubiński 5 zr., L. Wajdowicz 3 zr., K. Górska siostra miłosierdzia z Moszczan, Konstanty Micewski i Franciszka Tendykiewiczowa, po 2 zr.; Seweryn Purzycki, Ludwik Szyjkowski, JX. Filarski, Hirsz Triller, Teodor Richter, JX. Tomasz Kowalsk i i Władysław Younga dziedzic dóbr po 1 zr.; Leon Niewczaszyński, Piotr Niewczaszyński, JX. Sabin Leligdowicz i Fr. Seligman dziedzic, po 40 kr.; Ignacy Grossmann 30 kr., JJXX. Bazyli Wankowicz, T. Kmicikiewicz i. Jan Lewicki, po 20 kr., J. Hanasiewicz 12 kr., Stefan Serednicki 10 zr. — Razem na szkołę 226 złr. 22 kr.

II. Na kupno majętności na gospodarstwo wzorowe:

PP. Aleksander Napadiewicz właściciel Więckowic 25 zr.; Adam hr. Starzeński 25 zr., JX. Koczanowicz 2 zr. i Gabryel Załęski z obwodu Sanockiego 5 zr. — Z kolekty magistratu miasta Sądowej wiszni: PP. Karol Łoś 3 zr., Antoni Stanek, Ambrozy Ustyanowicz Jan Łoś i Emilian Antonowicz z Wołostkowa, po 2 zr.; Józef Do-

biecki, X. W. Bukowski, Ludwik Kasznica z Nikłowic i Michał Engel, po 1 zr. — Z kolekty magistratu miasta Mościsk: PP. Józef Barb 1 zr., E. Gidlewska 21 kr., J. Switalski, Edmund Hettesch, Mrawinczyc i J. Bzowski, po 20 kr., J. Kislewicz 16 kr., Przybyłko kancelista mag. 15 kr., Oplski 12 kr., JX. proboszcz Czerkawski, Maurycy Figer, Ber Stadtfeld. M. Schütterly i Wincenty Strauch, po 10 kr. K. Pohorecki 6 kr. — Z kolekty w dominium Sieniawie: PP. Izydor Kędzierski i Marceli Masłowski, po 5 zr., Ferdynand Runge 3 zr., Józef Rozborski z Piwody 25 zr. — Razem na gospodarstwo wzorowe 114 zr. 20 kr.

Suma dwudziestej czwartej listy . . 340 złr. 42 kr.
Dodawszy sumę dwudziestu trzech list poprzednich 16,237 złr. $13^{2}/_{4}$ kr. i oblig. cząstk. na 500 złp.

Jest ogółem . . 16,577 złr. $55^{2}/_{4}$ kr.
Z tego wypada na fundusz szkoły . . . . 3,199 złr. $11^{2}/_{4}$ kr. i oblig. cząst. na 500 złp.
a na fundusz kupna majętności na gospod. . . 13,378 złr. 44 kr.

Ogół funduszów jak wyżej . . 16,577 złr. $55^{2}/_{4}$ kr. i oblig. cząst. na 500 złp.

Z komitetu Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego.

Lwów, 20go września. Według doniesień z Krakowa pojawiły się w szpitalu tamtejszym ślady cholery d. 18. b.m. i z trzech osób jedna uległa zarazie. Z powinności dziennikarstwa podając nie miłą tę wiadomość, zwrócić pragniemy uwagę, ażeby w chwili kiedy epidemia i nam zagrozić może, publiczność nie zaniedbywała tej ostrożności w dyecie, jaka się dotąd w podobnych przypadkach okazała zawsze ochroną przeciw nieszczęsnej zarazie.

Tarnopol, 15. września. Przed kilku dniami (8. b. m. odprowadziliśmy tu z pożegnaniem 4. batalion pułku piechoty Barona Bianchi, wychodzący ztąd ze swego stanowiska werbowniczego do Siedmiogrodu. Dniem przed marszem wyprawili obywatele miasta naszego wspaniałą ucztę na cały korpus oficerów, a cały batalion z osobna obdzielano potrawami i napojem. Wszystkie znakomitości miasta, Urzędnicy, Szlachta z sąsiedztwa zgromadzili się w sali, ażeby uroczyście wynurzyć zebranym oficerom, a oraz pułkowi całemu uczucia szczerego szacunku i wdzięczności za poświęcenia z lat tylu w pięknej obronie ojczyzny i tronu. Wieczór, podczas pobudki, wystąpili mieszkańce w świetnem gronie z pochodniami dla uczczenia pana komendanta batalionu, Hrabi Oldofreda, a nazajutrz, gdy batalion wyruszał, tłumy mieszkańców wyprowadzały go z pożegnaniem i błogosławieństwem jak można było najdalej.

Sambor, 1. sierpnia. Dnia 31go lipca położono kamień węgielny do zabudowań wielkiego rozmiaru w solnych żupach w *Stebniku*, noszących nazwisko J. Ex. p. ministra kultury krajowej i górnictwa, p. *Thinnfeld*. Równo ze świtem zapowiedziano mieszkańcom tamtejszym wystrzałami z moździerzy bliskie rozpoczęcie aktu solennego, na który oprócz urzędników miejscowych w uniformach, tudzież korpusu górników z Stebnika, Drohobyczy i Solca zgromadziła się także znaczna liczba znakomitych osób z okolicy i ludności miejscowej. O godzinie 10tej zrana wyruszył pochód pod przewodnictwem c. k. finansowego nadradzcy p. Eminger jako zastępcę J. E. p. ministra podczas aktu położenia kamienia węgielnego— z urzędowego zabudowania do pawilonu wzniesionego na placu przyszłej budowli, gdzie kanonik i dziekan z Drohobyczy, JM. ksiądz *Załęski*, odprawił w licznej asystencyi sumę; i odspiewał „Te Deum," poczem wszyscy przytomni odspiewali hymn narodowy. Podczas tej uroczystości dawano od czasu do czasu salwy z broni ręcznej i z moździerzy. Po sumie miał c. k. sekretarz finansowy *Drak* stósowną do tej uroczystości przemowę, a następnie odbyło się uroczyste poświęcenie kamienia węgielnego, podpisanie dokumentu i wkońcu położenie kamienia węgielnego w sposób zwykły i z wszelką uroczystością śród radośnego okrzyku górników: „Szczęść Boże!" Po skończonej uroczystości zgromadzili się przytomni goście znakomitsi na ucztę, podczas której spełniono z najwyższą radością wzniesiony przez p. nadradzcę Emingera toast na cześć Jego c. k. apostolskiej Mości. Pomieniony p. nadradzca miał następnie krótką lecz treściwą przemowę przyjętą ze strony obecnych z szczerym udziałem, i wspomniał w niej o zasługach położonych przez J. E. p. ministra kultury krajowej i górnictwa ku podźwignieniu żup solnych w Galicyi.

(Mianowanie.)

Wiédeń, 14. września. Ministeryum handlu w porozumieniu z ministeryum spraw zewnętrznych mianowało prowizorycznego kanclerza przy c. k. jeneralnym konzulacie w Warszawie *Władysława Drohojowskiego* rzeczywistym kanclerzem przy namienionym jeneralnym konzulacie. *(W. Z.)*

(Lit. „koresp. austr." o wykazie dochodów państwa.)

Wiédeń, 15go września. Ogłoszony dnia 12. b. m. wykaz zwyczajnych dochodów państwa usprawiedliwia w bardzo pomyślny sposób oczekiwania, które wzbudzać może ta kolumna bilansu państwa. Pierwsze półrocze roku 1852 wykazuje rezultat w sumie 111,349,352 złr.
w zestawieniu z sumą . . . . . 99,728,806 złr. w r. 1851
i . . . . 86,835,008 złr. w r. 1850
Główna przewyżka dochodów wpłynęła z podatków niestałych, wynosiły bowiem . . . . 60,584,307 złr.
w zestawieniu z sumą . . . . . 52,825,525 złr. w r. 1851
i . . . . 46,405,309 złr. w r. 1850
przyczem uwzględnić należy przewyżkę szczególnie w owych gałęziach, które zawisły nietylko od postępu w organizacyi monarchyi, ale także od wzrastającego dobrego bytu ludności, jako to: dochody z sprzedaży tytoniu, podatek konsumcyjny i dochody z loteryi. Dochody z sprzedaży soli były prawie równe z dochodami tej gałęzi w r. 1851, wynosiły jednak o $3^{1}/_{2}$ miliona więcej niż w r. 1850.

Pomnożenie ceł o jeden milion, czyli około 10 od sta, należy po największej części przypisać zmianie taryfy, która w ciągu tego półrocza została zaprowadzoną.

Czysty dochód z kolei żelaznych państwa powiększył się w dwójnasób w porównaniu z rokiem 1851, mianowicie z 765,636 złr. na 1,593,658 złr. *(A. a. Z.)*

(Wykaz obiegu papierowych pieniędzy państwa w końcu sierpnia 1852.)

Wiédeń, 15go września. *Obieg papierowych pieniędzy państwa w końcu sierpnia 1852.*

Najwyższa kwota, której na mocy obwieszczenia z 15go maja 1852 wszystkie w obiegu znajdujące się papierowe pieniądze państwa obecnie przewyższać nie mogą, 175,000,000 złr.

Rzeczywista kwota papierowych pieniędzy, będących w obiegu, następnie w kasach podatkowych i dochodowych, równie jak we wszystkich wydatkowych kasach państwa.

	Z końcem sierpnia 1852 złr.	Z końcem lipca 1852 złr.
po 3 od sta uprocent. asygnaty kasowe	2,960,770	327,155
po 3 od sta uprocent. bilety skarbowe	21,231,300	23,190,800
nieuprocentowane bilety skarbowe	115,874,725	112,110,297
Asygnaty na węgierskie dochody krajowe	15,952,238	17,843,452
Zdawkowe pieniądze papierowe do wylosowania	3,466,657	3,892,183
Zdawkowe pieniądze papierowe nie do wylosowania	8,110,065	8,448,404
W ogóle .	164,931,755	165,812,291

Porównawszy rezultaty obydwóch miesięcy okazuje się ubytek:
Uprocentowanych po 3 od sta asygnatów kasowych o . 30,385
Uprocentowanych po 3 od sta biletów skarbowych o . 1,959,500
Asygnatów węgierskich o 1,891,214
Zdawkowych pieniędzy papierowych do wylosowania o . 425,526
Zdawkowych pieniędzy papierowych nie do wylosowania o . 338,339

W ogóle o 4,644,964
Pomnożenie nieuprocentowanych biletów skarbowych o . 3,764,428

Przeto w ogóle ubytek o 880,536

W Lomb. Weneck. biletach skarbowych było w końcu sierpnia 1852 jeszcze w obiegu 1,704,295 lire.

Wiédeń, 14. września 1852.

Z c. k. ministeryum finansów.

(Dekret ministeryum handlu względem reorganizacyi centralnego kierunku budownictwa.)

Wiédeń, 16. września. *Dekret ministerstwa handlu z d. 11. września 1852*, którym się publikuje potwierdzona Najwyższem postanowieniem z d. 12. maja 1852 reorganizacya centralnego kierunku budownictwa. *)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 12. maja b. r. pod względem nowego składu centralnego kierunku budownictwa potwierdzić następujące rozporządzenia:

1. Istniejąca dotychczas jeneralna dyrekcya budownicza znosi się.

2. Kierunek budowli kolei żelaznych, który dotychczas był poruczony jeneralnej dyrekcyi budowniczej, będzie od kierunku innych spraw budowniczych oddzielony i osobnej władzy oddany, która będzie zaprowadzona pod nazwą: „Centralnej dyrekcyi dla budowli kolei żelaznych.

Zakres jej działania rozciąga się na cały obwód Cesarstwa, wyjąwszy Lomb. Wenec. królestw. względem którego co do budowli kolei żelaznych wyjdzie osobne rozporządzenie.

Centralna dyrekcya dla budowli kolei żelaznych, która nie może wywierać wpływu ani na inne budownictwo, ani na utrzymywanie kolei żelaznych, będzie postanowiona jako niezawisła ministerstwu handlu bezpośrednio podrzędna władza.

3. Sprawy jeneralnej dyrekcyi budowniczej względem budowli gościńcowych i wodnych przechodzą do ministerstwa handlu, którego II. sekcya (sekcya budownicza) prowadzi centralny kierunek całego budownictwa według różnych jego gałęzi dla wszystkich prowincyi Cesarstwa wewnątrz granic wytkniętego dla ministeryów w ogóle, a dla ministeryum handlu w szczególe zakresu działania.

Nowe to urządzenie wchodzi z dniem 1. października b. r. w moc obowiązującą. *(W. Z.)*

(Wiadomości z obozu pod Pesztem.)

Peszt, 11. września. W obozie na pobliskiej płaszczyznie Rakoczego odbywają się od 6. b. m. popisy wojsk dywizyami. Koncentracya kawaleryi zacznie się dopiero w drugiej połowie tego mie-

*) Zawarty w wydanym dnia 16. września b. r. LVI. zeszycie powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa nr. 181.

siąca, gdyż stojący dotychczas w Lugos piąty pułk dragonów księcia Eugeniusza Sabaudzkiego stanie tu aż dnia 15. b. m. Cała kawalerya będzie liczyć wtedy 13 pułków konnicy, wszystkie pod komendą feldmarszał-lejtnanta, księcia Liechtenstein. Ciężka dywizya będzie się składać z pułków kirysyerów Cesarza i Wallmoden tudzież z pułków dragonów Sabaudzkich i Fiquelmont, do których także pułki ułanów Maxymiliana i Alexandra ściągnięte będą. Główna kwatera była dotychczas w Ludoviceum przy linii Uellö. Dnia 8. b. m. były tam wszystkie wojska ze wszystkich okolic polnego obozu i z pobliskich miast: 40 batalionów piechoty, 2 pułki kawaleryi i 104 dział, w dwa zastępy *en pleine parade* rozstawione które po skończonej paradzie kościelnej przed Arcyksięciem Albrechtem defilowały. Po uzupełnieniu wojska dla mających się wykonać manewrów, będzie cesarski obóz w Palota rozłożony. Jego ces. Mość spodziewany jest dnia 17. b. m. w obozie. W ostatnich trzech dniach będzie Najjaśniejszy Pan osobiście całą kawaleryą dowodzić. Pierwsza rewia wszystkich w tej okolicy skoncentrowanych wojsk w obec Cesarza Jego Mości, którą poprzedzi uroczysta wojskowa parada kościelna, odbędzie się w pobliżu Czegled. Stan zdrowia wojska w ogóle był dotychczas pomyślny, chociaż noce były bardzo chłodne, a często przypadające deszcze zmuszały trzymać na pogotowiu dostateczną ilość świeżej słomy, aby obozujących pod gołem niebem żołnierzy w razie potrzeby w nocy na dziedzińcach umieścić można. *(Pr. Ztg.)*

(Depesza telegraficzna do Jego Excel. pana F. M. L. Kempen w Wiedniu.)

Peszt, 16go września. Jego c. k. Apostolska Mość raczył udać się dzisiaj o god. $3^3/_4$ po południu do obozu wojsk pod Polota. *(Wien. Ztg.)*

(Kurs wiedeński z 18. września 1852.)

Obligacye długu państwa 5% $94^7/_8$; $4^1/_2$% $85^1/_8$; 4% —. 4% z r. 1850 —; wylosowane 3% —. Losy z r. 1834 $228^3/_4$; z roku 1839 $141^3/_4$. Wiéd. miejsko bank. —. Akcye bankowe 1362. Akcye kolei pół. 2295. Głognickiej kolei żelaznéj —. Odenburgskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parow. 726. Lloyd —.

Anglia.

(Depesza telegraficzna.)

Londyn, 15. września. Książę *Wellington* umarł wczoraj o godzinie $3^1/_4$ po popołudniu w Walmer Castle pod Dover. Dopiero od wczoraj rana czuł się książę chorym. *(P. Z.)*

Francya.

(„Moniteur" o sesyi rad jeneralnych. — Podróż prezydenta. — „Constitutionnel" o królowej Krystynie.)

Paryż, 12. września. Część urzędowa dzisiejszego *Monitora* nie zawiera nic uwagi godnego, prócz mianowania kilku podprefektów. — Natomiast przytacza dziennik ten w półurzędowej części artykuł o odbytej *sesyi rad jeneralnych*, charakteryzujący ich rezultat polityczny ze stanowiska rządowego: „Sesya rad jeneralnych" — stoi tam między innemi — „została już ukończona, i spełniła oczekiwania rządu francuskiego. Nigdy nie było jeszcze sesyi tak spokojnej i oraz tak skutecznej. Rady jeneralne wolne od owej złudliwej jawności przekształcającej obrady ich w czcze a częstokroć i szkodliwe dyskusye polityczne, wzmocnione nanowo wyborami ludu, bezpieczne teraźniejszością a pełne ufności w przyszłość, mogły cały czas swój poświęcić sprawom departamentowym. Uczucie tylko konieczności złożenia naczelnikowi państwa dzięków publicznych i wyrażenia życzeń względem ustalenia bezpieczeństwa i dobra krajowego, odwróciło na chwilę uwagę ich od spraw pomienionych." Następnie porównywuje „*Moniteur*" tegoroczną sesyę z przeszłoroczną, ówczesne położenie z teraźniejszem, powszechny rozwój spraw krajowych i wartości majątkowej z ówczesną stagnacyą i bezcennością, i kończy następnie: „Jakże więc mogły rady jeneralne wobec takich zmian cudownych wstrzymać się od złożenia dzięków publicznych? Dlatego też zaczynają się wszystkie ich adressy do naczelnika państwa od tego słusznego hołdu. Mężowie pełni odwagi, którzy skłonili się do postanowień księcia, armia, która odwagą i karnością swoją przyczyniła się tyle do otrzymania pożądanego skutku, wszyscy dobrze myślący obywatele, co w chwili niebezpieczeństwa nie odmówili mu swojej pomocy, mają słuszny udział w tem jednomyślnem przyznaniu narodowej wdzięczności. Rady jeneralne nie ograniczyły się na samem wyrażeniu tych uczuć; we wszystkich adresach swoich dały też dowody wielkiego zaufania i zapewnienie lojalnej, gorliwej i bezwarunkowej pomocy; niepodobna bowiem było mężom popierającym szczerze, prawdziwe interesa kraju, radować się z tego, że mieli sposobność pospieszyć z pomocą swoją Wybranemu od ludu w jego misyi odbudowania i ułatwienia socyalnego postępu. Do tych uczuć przyłączyło się jeszcze i inne, niemniej z natury rzeczy wypływające i okolicznościami spowodowane: uczucie to bojaźni, aby ten szczęśliwy stan rzeczy nie przeminął, życzenie utrwalenia tej pomyślności. Raz bowiem uszedłszy burzy, czyliż nie należy starać się na przyszłość o utrzymanie spokoju? Nie można się przeto dziwić, że prawie wszystkie adresy rad jeneralnych kończą się życzeniami trwałości. Różnią się co do formy, treść ich wszakże jednakowa. Wszystkie wyrażają naczelnikowi państwa podziękę za ocalenie kraju, zapewniają o zaufaniu i pomocy wszystkich mieszkańców, i pragną utrwalenia jego władzy ochraniającej. Zbliżają się podobieństwem do siebie bez wszelkiej poprzedniczej umowy; dyktował je bowiem jeden i powszechny głos całego kraju."

— Według ogłoszonego planu trwać ma *podróż* prezydenta republiki dni trzydzieści i trzy. Odbędzie w kierunku południowo-wschodnim, południowym i południowo-zachodnim czterysta „*lieues*" drogi, i zwiedzi główniejsze miasta południowych departamentów.

— „*Constitutionnel*" donosi o zamiarze królowej *Maryi Krystyny* odwiedzenia kolei hiszpańskich nowo budowanych, i wyraża się przy tej sposobności następnie: „Wszelka sława należy się tej dostojnej królowej, która zerwawszy więzy despotyzmu krępujące Hiszpanię i po konstytucyjnem ukoronowaniu dostojnej swej córki, zamiast wypoczywania na laurach przeszłości, znajduje w sercu swojem i patryotyzmie dość jeszcze pobudek, aby majątkiem swym i wysoką mądrością dawać wszystkiemu zachętę, co tylko może Hiszpanię zbogacić i uszczęśliwić. *(P. Z.)*

Włochy.

(Środki przeciw bandytom. — Wiadomości bieżące.)

Rzym, 4. września. Z przyczyny bandytów, którzy teraz także w terytoryum kościelnego państwa coraz więcej biorą górę, był zmuszony nasz rząd użyć jak najsilniejszych środków. Już nie tylko jadący pocztą są zagrożeni, ale nawet żaden podróżny nie waży się bez towarzyszów puszczać gościńcem, a w miejscach górzystych okolic, gdzie niemasz żołnierzy policyjnych, dopuszczają się bandyci bezkarnie wszelkich zbrodni. Dlatego też wszystkie okolice, położone między Rzymem i Civitavecchia, Viterbo, Civitacastellana ogłoszono w stanie oblężenia, którego utrzymaniem zajmują się wojska francuskie w połączeniu z papiezkiemi. A że rozbójnicy zwykle włóczą się w ubiorze strzeleckim, przeto wczorajszym dekretem jeneralnego dyrektoryum rzymskiej policyi zakazano wszystkim strzelcom, aby się wewnątrz oznaczonych granic nie ukazywali z strzelbą albo bronią. Patrolujący żołnierze mają rozkaz zastrzelić każdego, kogo spotkają z bronią w ręku. Przeważna liczba zbójców uderzyła wczoraj koło Palo na pikietę rzymskich dragonów. Namieniona pikieta powracając do Rzymu prowadziła z sobą ośm luźnych koni, których jeźdźcy byli ciężko ranieni albo zabici. — Z Florencyi i Neapolu nadeszło temi dniami do papieskiego sekretaryatu zapytanie, czyli także i Rzym chce mieć udział w zamierzonem przez większą część włoskich rządów zrównaniu stopy monety. — Wychodzący tu od dwóch lat dziennik „*Oservatore Romano*" ogłosił wczoraj, że dla braku abonentów dłużej wychodzić nie może. *(P. Z.)*

(Depesze telegraficzne.)

Catanea, 6. września. Wybuch Etny ustał nieco; mimo to jednak potoki lawy wznoszą się do 20 sążni wysoko i spadają o 10 minut drogi od *Zufferana*.

Rzym, 10. Odkryto tu kilka rewolucyjnych pras pokątnych i zabrano natychmiast, ale mimo to krąży jeszcze znaczna liczba pamfletów podburzających ludność przeciw nowemu systemowi opodatkowania. Na gościńcu między Rzymem i Civitavecchia zrabowano powozy pocztowe; mocne oddziały milicyi przeciągają teraz gościńcami, począwszy od Viterbo aż do Civitavecchia. Mówią tu o połączeniu ministeryów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych. *(L. k a.)*

Dania.

(Prace przy znoszeniu fortyfikacyi w Rendsburgu i Friedrichstadt.)

Chociaż według doniesień dzienników duńskich demoliowanie fortyfikacyi Rendsburga rozpocząć się ma dopiero w drugiej połowie tego miesiąca, jednak pracują już od niejakiego czasu nad zniesieniem niektórych murów fortyfikacyjnych. Północne szańce zniesiono już zupełnie a wschodnie zrównano już po większej części z ziemią.

— Z równym pospiechem postępuje demoliowanie fortyfikacyi twierdzy Friedrichstadt, zniesiono już mury od południowo-zachodniej strony; zniesiono i zrównano już prawie szańce nad gościńcem do Husum (na północy); fortyfikacye samego miasta są także już po większej części zdemoliowane. Zresztą wielką sprawia przyjemność widok, jak się miasto spiesznie dobywa z gruzów. Ulice zniszczone bombardowaniem powstały odmłodniałe i piękniejsze, tylko gdzieniegdzie widać jeszcze puste place. Kościół ma jeszcze tego lata być pokryty, tylko budowa publicznych i królewskich gmachów jeszcze nierozpoczęta. *(Abbl. W. Z.)*

Szwecya.

(Zbiegowiska i excesa pospólstwa.)

Sztokholm, 8. września. W piątek wieczór było w Norrbro z przyczyny aresztacyi pewnego opoja zbiegowisko ludu, które jednak za staraniem pułkownika Daevel i policmajstra Maré wkrótce rozproszono. Gdy jednak te zbiegowiska ponowiły się w sobotę, a jeszcze bardziej w niedzielę, a w ostatnich dniach były wymierzone najszczególniej przeciw żydom, do czego dał powód bardzo podburzający artykuł w dzienniku *Folkets Röst* (głos ludu), gdy nawet w niektórych domach powybijano okna i inne popełniono excesa, przeto musiała policya bardzo surowo przeciw temu wystąpić i przyaresztowała 17 osób. Około południa wydał zastępca nieobecnego namiestnika, pan Strale, następującą publikacyę:

„Ponieważ w ciągu ostatnich nocy w ten sposób zaburzono publiczną spokojność w stolicy, że mnóstwo osób zgromadziło się razem i przeciągało po ulicach i placach publicznych, i zdrożności te przeszły ostatniej nocy w gwałt na własność prywatną, przeto urząd namiestniczy uznał za rzecz potrzebną, ostrzedz niniejszem i napomnieć każdego, aby się nie mieszał do zbiegowisk ludu, a zresztą zastosował się do rozporządzeń władzy policyjnej, jeżeli chce uniknąć skutków załączonego król. rozporządzenia z dnia 6. lutego 1849."

Pomimo to ponowiły się tego samego wieczora zbiegowiska i

przybrały groźniejszy charakter. Wydawcę dziennika *Folkets*] *Röst* osadzono na Langholm w areszcie; tam pospieszył tłum ludu i z okrzykiem „hurra" wytłukł kilka okien w żydowskiej bóżnicy. A że most w Langholm był zamknięty, ruszyła tłuszcza do Heleneborg posiadłości pewnego bardzo poważnego i majętnego izraelity, i popełniła tam excesa. Na takzwanym placu Storkyrkobrynken, gdy trzykrotne napomnienie pozostało bez skutku, kazał policmaister Marć urzędnikom policyi wzmocnionym 50ma extrakonstablami okładać lud kijami, przyczem miano sobie bardzo ostro postąpić. O godzinie jedenastej rozbiegło się wszystko.

Wczoraj między 9. i 10. godziną wieczór było znów małe zbiegowisko gwizdających uliczników na placu Storkyrkobrynkem, ale ci przed policyą natychmiast umknęli.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 15. września. Cholera, która przy poprzednich epidemiach nie objawiła się w Cichocinku, tym razem dotknęła i to miejsce.

— W ciągu dnia wczorajszego zachorowało na cholerę w Warszawie osób 17, wyzdrowiało 15, umarło 10; ogólna liczba pozostaje chorych 98. *(Gaz. Warsz.)*

Wyspy Jońskie.

(Poselstwo lorda-nadkomisarza do zgromadzenia prawodawczego.)

Korfu, 10. września. Dnia 4go b. m. ogłoszono poselstwo lorda-nadkomisarza do zgromadzenia prawodawczego, w którem roztrząsa proponowane przezeń modyfikacye konstytucyi. Dwie kwestye bieżące należy przedewszystkiem załatwić: mianowicie poruczenie najwyższej władzy policyjnej każdemu z kolei lordowi-nadkomisarzowi, i uregulowanie prasy. Do wykonywania pierwszej upoważniony jest ze strony kolonialnego urzędu w Londynie. Nadużycia przez prasę popełniane doszły były do najwyższego stopnia; na wyspie Cefalonii wzywały dzienniki do jawnego powstania przeciw władzom angielskim. Istnące teraz ustawy o druku okazały się niedostateczne. Dalej zażądano, aby każdy dziennik złożył kaucyę 100 funtów szt., lub rękojmię w kwocie 150 f. szt.; koncesye do wydawania dziennika należy ograniczyć, doświadczenie bowiem nauczyło, że teraźniejsi redaktorowie należą do najniższych klas ludności; kodex karny powinien zawierać dodatkowe postanowienie, według którego każdy bez wyjątku, ktokolwiek tylko pobudzałby drugich mową lub pismem do przekroczenia prawa, podpadałby karze więzienia w miarę przewinienia i karze pieniężnej od 5 do 50 f. szt.; urzędnicy zaś państwa i duchowni dopuszczający się podobnej winy ponieść mają podwójną karę. Jak tylko postanowienia te zostaną wotowane i sankcyonowane, złoży lord-nadkomisarz natenczas nadzwyczajne swe pełnomocnictwa, a odtąd już każdy podlegać będzie przynależnym tylko sądom, z wyjątkiem tylko w razie rokoszu, co się też wyraźnie zastrzega. *(Lit. kor. aust.)*

Wiadomości handlowe.

(Targ Ołomuniecki na woły.)

Ołomuniec, 13. września. Na dzisiejszy targ przypędzono tu 744 sztuk wołów, a mianowicie: Herman Haczek z Żurawna 40 sztuk, Jakob Friedmann z Halicza 50, Ephraim Baumöhl z Wołczy 41, Salomon Stein z Żurawna 72, Majer Diker z Bukienic 39, Dawid Geiger z Osieka 59, Dawid Pflanzer z Husakowa 32, Leiser Fichmann z Lutowiska 130, a w mniejszych partyach 281.]

Gatunek był rozmaity, a ceny spadły cokolwiek, chociaż za lepszy gatunek dobrze płacono.

W drodze częścią sprzedano, częścią popędzono niesprzedanych do Wiédnia blisko 1000 sztuk.

Na przyszły tydzień spodziewają się z Galicyi około 1600 szt. wołów.

(Handel zbożem.)

Gdańsk, 9. września. W upłynionym tygodniu pozycya handlu zbożowego w Anglii żadnej nie uległa zmianie. Próbki świeże w tak rozmaitej a powiększej części w tak nędznej wystawiono kondycyi, że ceny na kwarterze od 32 do 46 szylingów zmieniały się; z tego powodu na świeżą pszenicę cen pewnych a nawet zbliżonych oznaczyć nie podobna. Przy nacisku krajowego do konserwacyi niezdatnego ziarna, na zagraniczne nie wiele było żadania. W transakcyach jednak zawartych trzymano się cen zeszłotygodniowych. Ładunki tylko z Czarnego morza pod żaglem, ofiarowano z małem zniżeniem. Piękna pogoda w całej Anglii pozwoliła dokończyć i uchronić zbiory. Szkocya ma jeszcze wiele do zebrania.

We Francyi tenże sam stan dał się na targach uczuć. Pszenica zeszłoroczna nie zmieniła wartości, ze świeżą narzucano się, przyjmując częstokroć bezwzględne ceny pomiędzy 12 a 22 fr. za hektol.

W takiem położeniu rzeczy wszystkie portowe Europejskie targi musiały ucierpieć. — Spekulacya wszędzie się zatrzymała, a obrót interesów ograniczył się do miejscowej konsumcyi.

Na Gdańskiej giełdzie niemieliśmy żadnego ruchu.

W ciągu całego tygodnia sprzedano: Pszenicy z wody łasz. 97, ze spichrza łasz. 79; żyta ze spichrza łasz. 14., z wody $12^1/_2$; grochu łasz. 8.

Płacono za łaszt pszenicy z wody:

	Wagi funt. hol.	guld.	za korzec złp. gr.
	127 — 129	390 —400	29 10 — 30 3
	$129/_{30}$ — 131	400 —405	30 3 — 30 15
ze spich.	$118/_{19}$ — $130/_1$	270 —420	20 9 — 31 17
	$120/_1$ — —	— —255	— — — 19 6
Grochu		— —300	— — — 22 16

Przybyło Toruń na 6 berlinkach, 86 tratwach pszenicy łasztów 155;—24,500 belek sosnowych, 279 sążni opału, 39 belek dębowych, 416 łasztów bali dębowych, 70 łasz. klepki, 130 cet. potażu i 100 cet. konopi.

Wysokość wody pod Toruniem cali 10.

Kursa zamian. Londyn 3 miesięczny $203^3/_4$, Amsterdam 70 dni $102^1/_4$, Warszawa nie notowana.

Makowski, Kędzior et Comp.
(Kores. handl.)

Kurs lwowski.

Dnia 18/19. września.

		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. k.	5	27	5	32
Dukat cesarski	„ „	5	33	5	37
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	38	9	41
Rubel śr. rosyjski	„ „	1	52	1	53
Talar pruski	„ „	1	42	1	45
Polski kurant i pięciozłotówk.	„ „	1	23	1	24
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	„ „	89	—	89	33

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 18. września 1852.

		złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po	mon. konw.	—	—
Przedano „ „ 100 po	„ „	—	—
Dawano „ „ za 100	„ „	—	—
Żądano „ „ za 100	„ „	—	—

(Kurs wekslowy wiédeński z 18. września.)

Amsterdam 160 l. 2. m. Augsburg $115^3/_4$ l. uso. Frankfurt $115^1/_4$ l. 2. m. Genua — p. 2. m. Hamburg $170^5/_8$ l. 2. m. Liwurna $113^3/_4$ p. 2. m. Londyn 11.28 l. 3. m. Medyolan $115^1/_2$. Marsylia $135^3/_4$ l. Paryż 136 l. Bukareszt —. Konstantynopel —. Agio duk. ces. —. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. $95^1/_8$ lit. B. 111.

(Kurs pieniężny na giełdzie Wiéd. d. 17. września o pół do 2giej po południu)

Ces. dukatów stęplowanych agio $24^1/_2$. Ces. dukatów obrączkowych agio 24. Ros. Imperyały 9.37. Srebra agio $16^3/_4$ gotówką.

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 15. września.)

Metal. austr. 5% $82^3/_8$; $4^1/_2$ $73^3/_4$. Akcye bank. 1409. Sardyńskie —. Hiszpańskie —. Wiédeńskie $103^1/_8$. Losy z r. 1834 $194^3/_4$; 1839 r. $120^1/_2$.

(Kurs giełdy berlińskiej z 14. września.)

Dobrowolna pożyczka 5% $102^1/_4$ p. $4^1/_2$% z r. 1850 $104^7/_8$. $4^1/_2$% z r. 1852 $104^7/_8$. Obligacye długu państwa 95. Akcye bank. $106^3/_4$ l. Pol. list. zastaw. —; nowe $97^1/_2$; Pol. 500 l. 92; 300 l. 153 l. Frydrychsdory $13^1/_{12}$. nne złoto za 5 tal. $11^1/_2$. Austr. banknoty $88^1/_2$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 18. września.

Hr. Fredro Henryk, z Krakowa. — Hr. Karnicki Feliks, z Rogużna. — PP. Kratter Leopold, c. k. radca gub. i starosta z Stryja. Vukassovich Frydryk, ces. kr. sekretarz gub. i praes., z Truskawca. — Orłowski Feliks, z Zagrobeli.

Dnia 19. września.

Hr. Dzieduszycki Edmund, z Izydorówki. — Hr. Komorowska Józefa, z Chorobrowa. — PP. Waydowski Karol, c. k. radca apell., z Lisiatycz. — Batowski Aleksander, z Udnowa. — Głogowski Arthur, z Bojańca.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 18. września.

Hr. Szembek Rozalia, do Krakowa.

Dnia 19. września.

P. Bissachini Ferdynand, c. k. kom. obw., do Żółkwi.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 18. i 19. września.

Pora	Barometr w mierze wiéd. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	" ‴ ⁗				
6 god. zran.	27 10 55	+ 7°	+ 14,5°	Półn.-Zachod.₁	pogoda ⊙
2 god. pop.	27 10 88	+ 14°	+ 4°	„ „ 1	pochmurno ⊙
10 god. wie.	27 11 65	+ 7,5°		cicho	pogoda
6 god. zran.	27 10 81	+ 4,5°	+ 15°	połud.¹	pogoda
2 god. pop.	27 7 20	+ 15°	+ 4°	„ 2	„
10 god. wie.	27 8 70	+ 12°		cicho	pochmurno

TEATR.

Dziś dnia 20go września: Na dochód Leona Rudkiewicza dana będzie *po raz pierwszy* czarodziejsko-komiczna *krotochwila* w czterech oddziałach ze śpiewkami i tańcami podług pana *Bäuerle* z niemieckiego przerobiona p. n. **„Lwów — Paryż — Londyn i Konstantynopol**, *czyli:* **Wszędzie dobrze a w domu najlepiej!"**

Główny Redaktor **M. Szrzeniawa Sartyni.**

Z c. k. galic. drukarni rządowéj.